

ZARATAMOKO TOKIKO AGENDA 21 EKINTZA PLANAREN BERRIKUSPENA

1 Dokumentua. Sintesi diagnostikoa

Dokumentuaren izenburua:	ZARATAMOKO TOKIKO AGENDA 21 1 Dokumentua. Sintesi diagnostikoa
UT21 Nerbioi-Ibaizabal Laguntza teknikoa:	UTE Ondoan, S.Coop. Haizea Ikerketa S.L.
Jasotzailea:	ZARATAMO
Parte hartu duten udalak:	Arakaldoko udala Arrankudiagako udala Arrigorriagako udala Etxebarriko udala Galdakaoko udala Orozkoko udala Ugao-Miraballeseko udala Urduñako udala Zaratamoko udala Zeberioako udala
Eskualdeko Jasangarritasun Bulegoa	UT21 Nerbioi-Ibaizabal
Orrialdeak:	42
Hizkuntza:	Euskara
Bertsioa:	Behin betikoa
Entrega data:	2012ko iraila

AURKIBIDEA

LABURPEN EXEKUTIBOA.....	¡Error! Marcador no definido.
AURREKARIAK ETA TESTUINGURUA	8
HELBURUAK	9
LAN PROGRAMA.....	10
ARLO TEMATIKOAK.....	11
EBALUAZIO GLOBALA ETA LEHENTASUNEZKO ESKU-HARTZE JARDUERA ESPARRUAK	12

LABURPEN EXEKUTIBOA

Jarraian, Diagnostikoaren ondorio nagusienak adierazten dira:

GIZARTEA ETA EKONOMIA

Zaratamok, biztanle hazkuntzako aldi bat ukan ondoren, badirudi alderantzikako joera hartu duela berriro ere **bertan bizi direnen mailakako galera** egoera edukitzen ari baita egun. Egoera honi aurre egin behar zaio aldi berean naturala ez den era batean haztea ekidinez. Udalerriaren zatiketa geografikoak baldintzatutako **gizarte kohesio** handiagoa lortzea da lanari ekiten zaionean aurre egin behar zaion erronketariko bat.

Industri sektorea da pisurik handiena duena udalerriaren lan okupazioan, baina beheranzko joera batekin. Era berean, eraikuntza sektorearen pixkanakako hazkundera, hirugarren sektorearen beherakada txiki bat eta nekazaritza sektorearen ia guztizko desagertzea gertatu da. Udalerrian dagoen industriak ahalbidetzen du beste udalerrietako BPG per capita baino dezente handiagoa izatea.

Biztanleria euskaldunari dagokionez Zaratamo Nerbioi-Ibaizabal eskualdeko batez bestekoaren azpitik dago, azken urteetan antzeko portzentajetan mantenduz, etxeetan eta kalean gaztelera gailentzen delarik. Euskararen arloko pertsonal teknikoaren gabeziari eta **Euskararen Biziberritze Plan bat eta Euskararen Erabilera Plan bat ez egoteari** irtenbide bat bilatu beharko dio Udalak, Euskararen erabilera eta normalizazioa oztopatzen baitu esparru guztietan.

Kirol eta kultur jardueren garapenerako guneak egokitzea, berritzea eta balioan ipintzea udalerriaren erronka garrantzitsua da eta baita antolatutako kultur eta kirol gertaeren eskaintza eta gizarte erantzun handiagoa bermatzen duen Udal eta gizarte eragileen arteko **jarduera koordinatuen** garapena ere.

Gizartearen, lanaren eta udalerriaren arloetan **genero berdintasunaren** bultzadarako zeharreko ekintzak garatzea, biztanleriaren artean Informazio eta Komunikazio Teknologien ezaguera eta erabilera handiagoa lortzea eta udal ekipamenduen **irisgarritasuna** hobetzea dira behar bezalako gizarte ongizate bat lortu ahal izateko betetzeke dauden erronkak.

Etxebizitzaren zaharberritzea sustatzea eta birgaiketarako zein energi iraunkortasunerako diru laguntzei buruzko informazioa indartzea, eraikita dagoen ondarearen kontserbazioa, hobekuntza eta erabilera eraginkorra lehenetsiz, etxebizitza politikaren arloan kontutan hartu beharreko lehentasunak dira.

LURRALDEARI LOTURIKO ALDERDIAK

Zaratamok **orografia gorabeheratsua** daukan udalerria da lursail aldapatsuak gailentzen baitira. Zonalde lauak, berriz, Nerbioi eta Ibaizabal ibaien ertzetan kokatuta egonik. Udalerri honetan lurzoru urbanizaezinak lurraldearen zati handia hartzen du, bere **paisaian** basoak dira gailentzen direnak eta hauetan batez ere jabego pribatukoak diren koniferoak dira nagusi.

Herri planeamenduko **Plan Orokorren berrikuspena** udalerriak etorkizunari begira duen erronka esanguratsuenetarikoa da. Planeamenduaren berrikuspenak, iraunkortasun eta energi eraginkortasuneko irizpideak kontutan izateaz gain, ondokoak ere baitaratu behar ditu: arkitektura intereseko eraikinak, degradatutako eremuen berreskuratzea, arkitektura ondarearen elementuen birgaitzea, behar gehien duten auzo eta puntuetan erreforma urbanistikoaren exekututzea eta nekazaritzarako bokazioa duten lurzoruen babesa.

Udalerriak natur balioa duen ingurua du. Besteak beste, ondoko elementuak nabarmentzen dira: lehentasunezko interes komunitarioko habitatak, bi hezegune, harizti eta baso mistoen azalera handia eta interes geologikoko puntu bat. Hauetan natur intereseko lekuak daude, batez ere ur-ibilguei loturikoak eta hauen babesa, kontserbazioa eta agerian jartzea edo goratzea, **inguru naturalaren** antolamendu eta kudeaketarako adierazgarri bezala hartzen ditugu.

Bere inguru funtzionalarekin dituen **errepide bidezko komunikazioak** onak dira, baina inguruko herriekin errepidezko garraio publikoak medio dituen loturak eskasak dira, , bide eta tren azpiegiturek herri barnean sortzen dituzten hesiek egoera areagotzen dutelarik.

Udalerriko puntu desberdinetara eta ekipamenduetara iristeko **mugikortasun** baldintzak hobegarriak dira. Udalak aurreikusita dauka oinezkoen mugikortasunari loturiko azpiegituren hobekuntzarako jarduerak bultzatzea hiru herrigune handien oinezko konexioarekin hasiz.

BALIABIDE NATURALAK, HONDAKINAK ETA INGURUMEN KALITATEA

Zaratamo, **Bizkaiko Ur Partzuergoan sartu ondoren**, kontsumitutako eta banatutako ur bolumenen erregistroa eta kontrola hobetzera bideratu behar ditu bere esfortzuak, azpiegituren modernizazioari, hala nola, udal sarearen eta honetatik kanpo geratzen diren etxebizitzaren saneamenduaren hobekuntzari arreta berezia ipiniz.

Urteko biztanleko hondakinen sorrerak goranzko joera erakusten du, era berean hondakinen berreskurapen portzentajea maila berdintsuan mantendu delarik azken urteetan, hondakinen murrizketan eta banaketaren hobekuntzan aurrera egiten jarraitu beharra dagoen arren.

Udalerraren energi egiturak, EAEko beste udalerrri askorenaren antzekoa, erregai fosilen erabilera handia eta Berotegi Efektuko Gasei (BEG) eginiko ekarpen nabarmena dakar berekin. Beraz, arlo honetan sakontzea udalerrriak duen beste erronka handietako bat da, ez soilik maila publikoan baizik eta baita maila pribatuan ere. Era horretara iturri ez berriztagarriekiko menpekotasuna murriztuko da eta BEGen murrizketari ekarpena egingo zaio.

Azken urteotako kontsumo industrialaren beherakadatik eratorritako energi kontsumo gero eta txikiagoa kontutan edukirik, energia berriztagarrien garapena eta kale argiztapenaren eraginkortasuna sustatzea zeregin lehenenak bihurtu dira.

SENTSIBILIZAZIOA, HERRITARREN PARTAIDETZA ETA BARNEKO KOORDINAZIOA

Partaidetza kultura nahiz kontzientzia komunitarioa sortzen duten partaidetza egitura berrien sendotzerantzko bidean aurrera egitea hasiberria den prozesua da baina fruituak jasotzen ari da jada.

Sentikortzearen, prestakuntzaren eta jardunbide egokietan oinarritutako herritarren eta Tokiko Administrazioaren egunez eguneko ohitura aldaketa udalerraren tokiko iraunkortasun prozesuaren giltzarria da.

Burutzen ari diren politika zenbaitzuen zeharreko izaerak **departamentu arteko koordinazio eta elkarlana are gehiago indartzeko** beharra agerian uzten du.

AURREKARIAK ETA TESTUINGURUA

2004 urtean Nerbioi-Ibaizabal eskualdeko udalerrriak (Arakaldo, Arrankudiaga, Arrigorriaga, Etxebarri, Galdakao, Ugao-Miraballes, Urduña, Orozko, Zaratamo eta Zeberio) **Udaltalde 21 Nerbioi-Ibaizabal** sortu eta Tokiko Agenda 21 prozesuak era bateratuan diseinatzeko asmoz elkartu ziren.

2006 eta 2007an diseinu fasea behin amaitu ondoren (diagnostikoak idaztea eta Ekintza Planak onartzea) eta Aalborgeko Gutuna sinatu ondoren, udalerrri guztiek **Udalsarea 21**eko partaide izatera pasa ziren, Jasangarritasunerako Udalerrien Euskal Sarea.

2011 urtean Udaltalde 21 Nerbioi-Ibaizabalek **Eskualdeko Iraunkortasun Bulegoa** abian jartzen du. Hamaika udaletxeei (lehen aipaturikoak gehi Basauri) eta Nerbioi-Ibaizabalgo eskualdeko herritarrei orokorrean, zerbitzua, baliabideak eta ekintzak eskaintzeko asmoz sortutako ekipamendua da.

Tokiko Agenda 21a abian jarri denetik udalerrietan eskualde mailako zenbait proiektu eta ekintza garatu dira. Ondoren Eskualdeko Iraunkortasun Bulegoaren zerbitzu nagusienak aurkezten ditugu, 5 lan esparruetan banaturik:

1. **Tokiko Agenda 21**: Tokiko Ekintza Planen gauzapenean, ezarpenean eta ebaluazioan laguntza.
2. **Industriako Agenda 21**: Eskualdeko enpresetan ingurumen hobekuntzarako laguntza.
3. **Eskolako Agenda 21**: Eskualdeko eta udalerriko ikastetxeen iraunkortasunerako eta kalitaterako hezkuntza Programa.
4. **Hondakinen kudeaketa**: Eskualde mailako bilketa zerbitzua: etxeko olioak, inpresio hondakinak eta mugikorrak; pilak eta akumuladoreak; erabilitako arropa eta *probetxagarriak diren bestelako etxeko objektuak*.
5. **Mugikortasun iraunkorra**: Eskualdeko Iraunkortasun Planean aurreikusitako ekintzen ezarpena.

6 urte igarota 1go Ekintza Plana onartu eta bere gauzapena hasi zenetik, Udaletxeek Eskualdeko Iraunkortasun Bulegoaren bitartez, berrikuspen prozesua abian jartzea erabakitzen dute, **aurreko plana ordezkatzeko duen eta udalerriek dituzten behar eta baliabideekin bat etorriko den plan berri bat egiteko**.

Testuinguru honetan eta berrikuspen prozesu honen lehen fasearen ondorioz, 2012 urtea bitartean Zaratamoko Udalak udalerriko *Gizarte, ekonomia eta ingurumen Diagnostikoa* egin du.

HELBURUAK

Berrikuspen prozesuaren **helburu nagusia** datozen 8 urteetan udalerrian garatuko diren lehentasunezko jarduera esparruak barne hartzen dituen Tokiko Ekintza Plan bat definitzean datza. Gainera, zera lortu nahi da:

- Planaren helburuak eta ekintzak iraunkortasunarekin erlazionaturiko legeriaren, teknikaren ingurumenaren, gizartearen eta ekonomiaren bilakaerara egokitu.
- Plana iraunkortasunaren tokiko kudeaketaren bilakaerara egokitu.
- Planaren ezarpen maila nolakoa izan den arabera Plana gaika egokitu.
- Plana udalerrian giza, ingurumen eta ekonomia bilakaerara egokitu.
- Planean aurretik kontutuan hartu ez ziren gai tematiko berriak sartu.
- UT21 Nerbioi-Ibaizabalgo udalerrien artean egindako eskualde mailako hausnarketaren bitartez Eskualde mailako Ekintza Plan bat zehaztu.

Berrikuspenaren lehen fasean, **helburu zehatzak** hauek dira:

- Lurralde, ingurumen, komunikazio, parte-hartze eta gai sozio ekonomikoen inguruko azterketa bat egin ondoren balorazioa egiteko.
- Balorazio horretatik abiatuta, Ekintza Plan berriaren lehentasunezko jarduera esparruak ezarri.
- Aurreko Planean indarrean dauden eta garrantzitsuak diren ekintzak identifikatu.
- Udalerriko eta udalaz gaindiko planak eta programak identifikatu Plan berrian sartu ahal izateko.
- Helburu estrategikoak zehaztu Plan berriaren formulazioa egiteko.
- Interesa duten gizarte eta ekonomia eragileen eta herritarren ikuspegia txertatu.
- Gaian eskumenak dituzten politikari eta teknikarien balioztatzea bermatu.

LAN PROGRAMA

Tokiko Ekintza Planen berrikuspena egiteko erabilitako oinarrizko metodologia “**EAE-ko udalerrietako Tokiko Agenda 21eko Ekintza Planak berrikusteko gida metodologikoa**” oinarritzen da. Gida horrek dionari eutsiz, Tokiko Ekintza Plan baten berrikuspenak honako faseak ditu:

0. Zehaztea eta abian jartzea.
1. Oinarrizko informazioa biltzea eta barneratzea.
2. Sintesi Diagnostikoa.
3. Planaren Formulazio estrategikoa.
4. Ekintzen ezaugarritzea.
5. Plana kudeatu, jarraipena egin eta onartzeko lanabesen diseinua.

Metodologia hori aintzat hartuta, **lan teknikoa, barne koordinazioa eta parte-hartzea eta herritarren parte-hartze ekintzak** kontutan hartu dituen **Lan Programa** bat garatu da:

- **Lan teknikoak:** Aholkulari Taldeak burutuak proiektuko Zuzendaritza Politikoa eta Teknikoa eta teknikariek elkarlanean.
- **BARNE koordinazio eta parte-hartze lanak:** Udal teknikariek bakarkako elkarrizketen bitartez edo talde lanaren bitartez Hirigintzako Batzordearen bitartez.
- **HERRITARREN PARTE-HARTZE ekintzak:** herritarrei zuzendutako pertzepzio inkesta baten bitartez, web galdetegi baten bitartez eta Herritarren parte-hartze Foroaren bitartez (*herritarren ekarpenak dokumentuan espresuki aurretik eta kurtsibaz doan (*) bitartez seinalatu dira.*)

ARLO TEMATIKOAK

Diagnostikoa ondoren aurkezten ditugun 17 arlo tematikoz osatzen da:

GARAPEN SOZIALA ETA EKONOMIKOA

1. Biztanleria
2. Ongizatea eta gizarteratzea
  - Zuzentasuna eta gizarte zerbitzuak
  - Genero berdintasuna
  - Elkarbizitza
  - Osasuna eta osasun zerbitzuak
  - Telekomunikazioak eta IKT-etara irismena
3. Hezkuntza, euskara, kultura eta kirola
4. Etxebizitza
5. Garapen ekonomikoa eta lan merkatua
  - Ekonomia egitura eta jarduera maila
  - Lehen sektorea
  - Bigarren sektorea
  - Zerbitzuen sektorea
  - Turismo eta ostalaritza sektorea
  - Enplegua eta lan merkatua

NATUR BALIABIDEAK, HONDAKINAK ETA INGURUMEN KALITATEA

9. Ura
10. Hondakinak
11. Energia
12. Ingurumen kalitatea (atmosfera, zarata eta lurzorua)
13. Arriskuaren kudeaketa eta jarduera ekonomikoak
14. Erosketa publikoa eta udal administrazioa ingurumen kudeaketa
15. Klima aldaketa eta inpaktu orokorra

LURRALDEARI LOTURIKO ALDERDIAK

6. Lurraldea eta plangintza
7. Natura eta bioaniztasuna
8. Mugikortasuna eta garraioa

SENTSIBILIZAZIOA, HERRITARREN PARTE-HARTZEA ETA BARNE KOORDINAZIOA

16. Komunikazioa, sensibilizazioa eta herritarren parte-hartzea
17. Barne koordinazioa eta zeharkakotasuna.

Alor tematiko bakoitza azpi-alorrez osatua dago eta hauetako bakoitzean **diagnostikatutako alderdi klabeak kontutan harturik balorazio kualitatiboa eta orokorra egin da**, helburua honakoa da:

- Beste azpi-alorrekin konparatuz era positiboagoan edo negatiboagoan baloratzen diren azpi-alor horien inguruko ikuspegi orokorra eskaini.
- Lehentasunezko jarduera esparruen identifikazioa erraztu.
- Udaletxeko teknikari, politikari eta herritarrek orokorrean diagnostikoa irakurri eta eztabaidatu dezaten sustapena egin.

BALORAZIOA Ez baloragarria	Balorazioa egiteko irizpideak "EAE-ko udalerrietako Tokiko Agenda 21eko Ekintza Planak berrikusteko gida metodologikoa" agertzen dira.

EBALUAZIO GLOBALA ETA LEHENTASUNEZKO ESKU-HARTZE JARDUERA ESPARRUAK

GIZARTEA ETA EKONOMIA

1. BIZTANLERIA

<i>Azpieremua</i>	<i>Egoera</i>	<i>Ondorio nagusiak</i>	<i>Hobekuntza helburuak</i>
1.1. Lurardearen testuinguruan kokatzea		- Zaratamoko biztanleria dentsitatea Bizkaiko batez bestekoaren oso azpitik dago. 2008an joera aldaketa bat gertatzen da eta populazio galera hasten da nahiz eta etxebizitza berrien eraikuntza eman. - Zaratamoko Udalak 2000. urtean gauzatu zuen azken etxebizitza promozioa biztanleria finkatzera bideratutako ekimen batzuen barruan. Honek biztanle berrien etorrera eragin zuen, baina udalerrriaren lan jarduera baxuak lohiri batean bihurtzen du Zaratamo.	✓ Ez da eskuhartzeko lehenasunezko arlorik identifikatu.
1.2. Biztanleriaren bilakaera		- Gaur egungo interesa biztanleak udalerrian gera daitezen ahalegintzean datza, modu ez natural batean handitzea ekidinez. 20 urte bitarteko biztanleria gazteak %18,19a suposatzen du, zifra hau eskualdeko, probintziko eta autonomia erkidegoko batez bestearen oso antzekoa delarik.	
1.3. Egitura demografikoa		Zaharkitze indizea igo egin da 2011n %17,95ean kokatuz, UT21 Nerbioi -Ibaizabal udalerrietako hirugarren daturik baxuena eta Bizkaiko batez bestekoa baino baxuagoa izanik.	
1.4. Mugimendu naturala eta migratzailea		- Hazkunde begetatiboa aldakorra izan da azken hamarkadan, 2009an positiboa izanik. - Atzerritar maila 1,85 portzentaje puntu hazi da 2003 eta 2011 bitartean, UT21 Nerbioi-Ibaizabaleko batez bestekoaren azpitik dagoelarik. - Kanpoko migrazio saldoak 1,18 atzerritar berri 1.000 biztanleko indizea aurkezten du 2010ean.	

<i>Azpihermua</i>	<i>Egoera</i>	<i>Ondorio nagusiak</i>	<i>Hobekuntza helburuak</i>
1.5. Populazioaren banaketa, lurraldeka		• Bost bizitegi gune daude, non biztaliaren %99,88a bizi den gutxi gorabehera. • Miltzo hiritarraren dentsitatea 15,42 etxebizitza/ha-koa da, UT21 Nerbioi-Ibaizabaleko batez bestekoaren nahiko azpitik. • Ezin izan da egiaztatu despopulazio arriskua existitzen denik.	

2. ONGIZATEA ETA GIZARTERATZEA

Azpi-eremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
2.1. Gizarte arazoak		- Zahartze demografikoaren prozesu pixkanakakoa. 2003 eta 2008 artean, Oinarrizko Errentaren jasotzaile diren familien kopurua hazi egin da. Batez bestekoaren azpitik dago.	✓ Biztannleriari gizarte zerbitzuen inguruan informatzen jarraitu.
2.2. Gizarte zerbitzuak eta ekipamenduak		- Oinarrizko Errenta pentsio osagarri gisa tipologia garrantzitsu bat da. 2003 eta 2007 artean, Gizarte larrialdiko laguntzaren jasotzaile diren familien kopurua mantendu egin zen. 2011n ez ziren bete Gizarte larrialdiko laguntza eskakizun guztiak. Udalak aparteko sorta bat zuzendu zuen.	✓ Genero berdintasunerako zeharreko ekintzak, beste eskuduntza arlo batzuk medio garatu.
2.3. Udalak gizarte zerbitzuetan eta elkartasun ekintzetan egiten duen gastu ekonomikoa		- Atzerritar biztanleria ez da ugaria, egonkorra da eta orokorrean ondo integraturik dago. - Udalerrian ez dago ekipamendu sozialik. - Arkotxan Zahar-etxerako eremu bat prestatu zuten, baina ez da ireki. - Zaratamon bizi diren pertsonentzat zahar egoitzak eta eguneko zentroak Basaurin, Galdakaon eta Arrigorriagan kokatzen dira. 2012 aurreko urteetan etxez etxeko laguntza zerbitzuan itxarote-zerrenda egon da. - Gazteen informazio eta orientazio bulego bat dago. - Ez dago berdintasun arloko berariazko zerbitzurik. - Gizarte Zerbitzuek eskaintzen dituzten zerbitzuen ezaguera falta antzematen da biztanleriaren artean. 2012an zerbitzuen katalogoa banatu da postontzietan.	✓ Ekipamenduen irisgarritasuna hobetu. ✓ Kohesio soziala eta herritarren udalerririkiko identifikazioa sustatzen jarraitu. ✓ Kontsultategian eskaintako zerbitzuen zabalkuntza kudeatu.
2.4. Berariazko gizarte politikak		- Udalaren jabetzakoak diren etxebizitza hutsen eskaera dago pertsona batzuen partetik. - Ongizateari zuzendutako Udalaren batez besteko aurrekontua handitu egin da 2001 eta 2008 artean, baina aldi guztian da batez bestekoena baino txikiagoa. 2012an superabita aurreikusten da ongizateko aurrekontuan. - Ez dago Irisgarritasun Planik. - Irisgarritasuna betetzen duten udal ekipamenduen portzentaia baxuena duen eskualdeko udalerria da.	✓ Banku eta posta zerbitzuaren hobekuntza sustatu.
2.5. Gizonezko eta emakumezkoen arteko egoera berdintasuna, lanaren esparruan		- Ez da aukera berdintasuneko berariazko politikarik garatu atzerritarrentzat ezta gizonezko eta emakumezkoentzat ere. - Emakumeen jarduera tasak eskualdeko batez bestekoen antzekoak ziren 2006 urtera arte. 2010ean batez bestekoen azpitik aurkitzen da.	✓ Teknologia berrien eskuragarritasuna hobetu.

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
2.6. Gizonezkoen eta emakumezkoen arteko egoera berdintasuna, udal esparruan		• 2008 urtera arte emakumezkoen langabezi tasa gizonezkoenaren gainetik mantentzen zen, 2009tik aurrera emakumezkoen langabezi tasa gizonezkoen langabezi tasa baino baxuagoa da. • Emakumezkoen langabezi tasak goranzko bilakaera izan du, 2011n batez bestekoen azpitik kokatuz. • Urteko kontratu mugagabeen portzentaian zifra altuena duen bigarrenengo udalerrria. %29,4a egin ziren bakarrik emakumezkoek, batez bestekoen nahiko azpitik dagoen zifra izanik. • Jarduera politikoaren kasuan emakumearen presentzia altua dela uste da eta elkarte jardueran partaidetza mailakoa. Elkartearen lidergoan gizonezkoekin konparatuz presentzia txikiagoa sumatzen da.	
2.7. Genero berdintasuneko politikak		• Udalbatzan emakumezkoen kopurua gizonezkoena baino handiagoa den udalerririk bakarra da. • Soilik emakumez osatutako elkarte bat dago, baina azken aldian pixka bat geldirik dagoena. • Delitu indizea 2009an eskualdeko batez bestekoaren gainetik dago, nahiz eta 2003-2009 artean proportzio berdinean hazi den. Ez da uste delitu handiak egiten direnik eta ez dago alarma sozialik, gertakari puntualak dira.	
2.8. Bizikidetzaren eta herritarren segurtasuna		• Herria geografikoki biztanlegune nagusitan banatuta egon izanak gizarte kohesio eza ekarri du neurri handi batean. • Kohesio handiago bat lortzeko lanean aritzea garrantzitsutzat jotzen du Udalak.	
2.9. Ekipamenduak eta osasun langileak		• Lehen Mailako Arretako bi kontsultategi (Arkotxa eta Elexalde), zeintzutan mediku batek eta praktikante batek lanaldia banatzen duten. • Arkotxan farmazia dago. • Osasun estaldura egokia dela pentsatzen da.	
2.10. IKTetarako eta telekomunikazioetarako irisgarritasuna		• Kontsultategiko zerbitzuak zabaltzeko eskaera dago biztanleriaren partetik, analisiak egin daitezkeen. • Udal auto zerbitzuak astean behin behar duten pertsonen eramatean die Arrigorriagako anbulategira analitikak egitera. • Telekomunikazioetarako irisgarritasuna ez da egokia. Zuntzaren heltzea beharrezkoa da eta Udala lanean ari da udalerrira heldu dadin (Arkotxako zonalde txiki batetara heltzen da). • Biztanleriaren ezjakintasuna mekanismo desberdineetara heltzeko. • Arkotxako auzoan eta Elexalden Kzgunea dago. • Zenbait postontzi aurkitzen dira. Zerbitzua nahikotzat jotzen da. • Banku bulegorik ez dago, baina bai kutxazain automatiko bat Arkotxan. Kexak jasotzen dira operatibo ez dagoen maiztasunarengatik.	

3. HEZKUNTZA, EUSKARA, KULTURA ETA KIROLA

Azpi-eremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
3.1. Hezkuntza eskaintza		- Udalaren hezkuntza eskaintza haurreskolak eta haur eta lehen hezkuntzak osatzen dute. - Haur eta lehen hezkuntzan matrikulatutako ikasle kopuruak behera egin du. - Hezkuntza sistema positiboki baloratzen da; Bizikidetzaren Pentacidaren proiektuaren esparruan egiten da lan, gertuko udalerrietako ikasleak erakarriz.	✓ Eskola laguntzako udal zerbitzu bat ezartzeko egokitasuna aztertu.
3.2. Hezkuntza eskaera		- Hezkuntza publikoaren eskaintza nahikotzat jotzen da. - Hezkuntza instalazioak erreformatuak izan dira, eta egokiak direla pentsatzen da. - Eskola adinean dagoen biztanleriak adin leerro guztietan behera egiten du, 10etik 14ra bitarteko urteetan izan ezik.	✓ Eskara Biziberritzeko Plan Nagusia (EBPN) garatu. ✓ Euskararen gizarte erabilera bultzatu Plan berri horren baitan ezartzen diren neurrien koordinazioaren bidez eta baita udaletxearen hezkuntza, kultura eta aisialdiarekin erlazioaturiko beste ekintza batzuekin.
3.3. Eskaintza-eskaera balantzea		- Eskaera udalerriri bertako edo inguruko herrietako hezkuntza eskaintzak guztiz asetzen du momentuz. - Eskola porrotaren maila zein den ez da ezagutzen. Udalerriri kezkutzen dion gai bat da. Eskola laguntzarako udal zerbitzua berreskuratzen ari da gaur egun.	
3.4. Herritarren heziketa emaitzak eta heziketa maila		- Biztanleriaren hezkuntza maila eskualdeak duenaren nahiko antzerakoa da, hezkuntza maila baxua duen biztanleria gehiago dagoen arren. - Biztanleria euskaldunaren portzentaia, %38,5 2006ean, eskualdeko batez bestekoa baino txikiagoa da.	
3.5. Euskalduntze maila		- Biztanleria euskalduna 1996 eta 2006 artean mantendu egin da. - Etxeetan gaztelararen erabilera nabarmenki gailentzen da (%75), 1996-2006 artean handitu delarik.	✓ Euskararen Erabilera Plana garatu udal administrazioan egiten den euskararen erabilera normalizatu ahal izateko.
3.6. Ekipamendua eta baliabideak		- Etxeetan euskararen erabilera gutxitu egin da. - Kalean gaztelararen erabilera gailentzen dela somatzen da. - Arkotxan euskararen erabilera eta ezaguera seguraski baxuagoa dela somatzen da. - Ez dago euskara irakasteko edo bultzatzeko berariazko zentrorik. - Ez dago euskara teknikaririk, ezta Euskara Biziberritzeko Planik eta erabilera Planik ere.	✓ Kultur ekipamendu batzuen egoera hobetu.
3.7. Udal politikak		Euskararen erabilera edo/eta normalizazioa sustatzeko jardueren programaziorik ez dago, euskarazko jarduerak egiten diren arren.	✓ Kirol ekipamenduak biztanleriaren gaur egungo eta etorkizuneko beharretara agokitzeari buruz hausnarketa bat burutu.
3.8 Euskara udal jardueran		- Udal langileen artean Euskararen ezaguera maila baxua da; bere kide gehienek ez daukate eskatzen den hizkuntza profila. Orokorrean, gaztelera gailentzen da udal zerbitzuetan. - Zinegotzien gehiengoak elebiduna da, eta gaztelera gailentzen da Bilkuretan eta alor politikoan orokorrean, nahiz eta euskara ere erabiltzen den.	
3.9. Euskara eta kultura		- Udalerriko toponimiarekin mapa bat zabaldu du Udalak 2012an. - UT21 Nerbioi-Ibaizabal mailan hizkuntza ondare, ondare etnografiko eta kulturalaren biltze eta difusio lan handia ari da egiten. - Egungo kultur ekipamenduak nahikotzat jotzen dira jarduerak gehienak egiteko, nahiz eta	

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
3.10. Kultura ekipamenduak eta horiek erabilera		- Arkotxako eraikinak ez dituen baldintza onak aurkezten. - Ekipamendu batzuen erabilera, liburutegia bezala, baxutzat jotzen da, beste ekipamendu batzuk, entzunaretoa bezala, infraerabiliak bezala balioesten diren bitartean. - Udaletik egindako kultur jardueren programa bariatua da. - Elkarteek burutzen duten programazio zehatz bat dago.	
3.11. Kultura jarduerak eta partaidetza		- Kultur jardueren eskaintzari biztanleriak ematen dion erantzuna ahula dela uste da, partaidetza ertaina lortuz, nahiz eta ez egon jende asko elkartzen duen jarduerarik. - Zaratamoko tamaina duen udalerrri batentzat, elkarte multzoa handia dela uste da, ondo antolatuta egonik eta aktiboak izanik, eta honek edozein ekimen martxan jartzea errazten du udal erakunde eta bizilagunen arteko lotura izanik.	
3.12. Herritarren dinamika kulturala		Udalerrian parte hartzeko ohitura gehiegirik ez dagoela uste da, eta honek kultur eskaintzaren erantzunean eragina izan dezake.	
3.13. Kirol ekipamenduak eta horien erabilera		- Kirol ekipamenduak nahikotzat jotzen dira. - Kirol ekipamenduak biztanleriaren gaur egungo eta etorkizuneko beharretara agokitzeari buruz hausnarketa bat egiten ari da. - Arkotxa eta Elexaldeko pilotalekuen erabilera handia da, gainontzeko ekipamenduen erabilera ezagutzen ez den bitartean.	
3.14. Kirol jarduerak eta partaidetza		- Gaur egun futbol zelaia ez da erabiltzen. - Futbol zelaiarentzat erabilera bat bilatzea interesgarria dela uste du Udalak, hala nola saskibaloiko saskiak ezartzearen aukera aztertzea. - Udal kirol programaziorik ez dago.	
3.15. Herritarren kirol dinamika		- Udalerriko kirol eskaintza kirol elkarten bidez antolatzen da. - Udalerrian sustatzen diren kirol jardueren aurreko herritarren partaidetza eta erantzun maila altua dela uste da. Biztanleriaren aldetik ez da eskaera zehatzik identifikatu.	

4. ETXEBIZITZA

Azpi-eremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
4.1. Etxebizitza-parkearen ezaugarriak		- Etxebizitza dentsitatea bizitegi lurzoruan %60 jaitsi da 2004 eta 2011 bitartean. - Nagusi den etxebizitza mota baserriak eta eraiki berriak diren familia bakarreko etxebizitzak dira. - Alokairuzko etxebizitzaren kopurua ez da ezagutzen, baina txikia dela uste da.	✓ Zaharberritzea sustatu eta informazioa indartu zaharberritze eta efizientzia energetikoaren gaineko laguntzen inguruan.
4.2. Etxebizitzaren antzintasuna eta zaharberritzea		- Babestutako etxebizitza parkerik ia ez dago baina Udalak babes ofizialeko etxebizitzak, tasatuak eta alokairu sozialekoak eraikitzea dauka aurreikusita. - Gaur egun etxebizitza huts kopurua 126 izatera heltzen da (parkearen %16,6a). Udalak uste du benetazko zifra ez dela horren altua.	✓ Babestutako etxebizitza eskaintza sustatu.
4.3. Higiezinaren eskaintza: etxebizitzaren eraikuntza		- Etxebizitzak zaharberritzeko beharra dago Moioordenen eta, batez ere, Burbustu eta Arkotxan non etxebizitzak kalitate baxuagokoak diren. 2010ean 146 etxebizitza zeuden exekutatzeko, zifra hau handia dela irizten delarik. - Etxebizitzaren eskaintzaren kuantifikazioa 195 etxe eraikitzean datza.	
4.4. Etxebizitzaren beharra eta eskaera eta eskaintza-eskaeraren balantzea		2003 eta 2010 bitartean emandako etxebizitza berrien lizentziak gutxituz joan dira 2010eko zifra batez bestekoen oso azpitik dagoelarik. - Gaur egun etxebizitza eskaera handia da eta biztanleak beste udalerrira batzuetara joen ez daitezkeen etxebizitza berrien beharra dagoela uste da. - Hazkuntza aurreikuspenaren arabera, exekutatzear dagoen etxebizitza kopurua etorkizuneko eskaera asetzeko aski dela uste da.	
4.5. Erakunde arloa		Etxebizitza hutsaren tratamendura bideratutako politika eta programik ez dago.	

5. GARAPEN EKONOMIKOA ETA LAN MERKATUA

Azpi-eremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
5.1. Eredu ekonomikoa		• Establezimenduen portzentai handiena zerbitzuen sektoreari dagokio, nahiz eta UT21 Nerbioi-Ibaizabaleko batez bestekoaren portzentaiaren nahiko azpitik egon. • Establezimenduen laurdena eraikuntza sektorekoa da, udal-erri multzoan bigarren zifrarik altuena mantenduz.	Udal eta gairikoko eskumenekoak ✓ Enpleguaren sustapenerako eta ekonomi garapenerako eskualdeko zerbitzu mankomunatuak, zerbitzu hau ez duten udal-erri-entzako, sortzeko aukera aztertu. Beste batzuen artean ondorengoak barne hartzen ditu: - Enplegu eske dabilen sektoreen beharrei egokitu-tako prestakuntza politika diferentziatuak bultzatu. - Lanbide heziketako eta prestakuntza jarraia eskaintzen duten zentroekin elkarlanean aritu enpleguaren eskaintza eta eskaeraren arteko harremana optimizatzeko. ✓ Tokiko enpresek lan poltsa erabiltzea bultzatu, tokiko enplegarritasuna bultzatzearen.
5.2. Jarduera ekonomikoaren maila orokorra		• Enpleguaren egitura Nerbioi-Ibaizabaleko UT21aren antzeko eredu jarraitzen du, nahiz eta zerbitzu eta eraikuntza sektoreen pisu handiagoarekin eta industria eta nekazaritzaren pisu txikiagoarekin.	
5.3. Familiaren ongizate ekonomiko maila		• BEG ari egiten zaion ekarpenaren arabera, industria sektorea UT21 Nerbioi-Ibaizabalaren nahiko gaitetik kokatzen da eta zerbitzu sektoreak UT21eko batez bestekoak baino presentzi txikiagoa du. • BPG Per capita handienetakoa duen eskualdeko udal-erri-entzako bat da, eta bigarren hazkunde handienarekin 1996 eta 2008 bitartean.	
5.4. Lehenengo sektorea. Sektorearen egitura.		• BPGaren hazkunde-tasa 1996 eta 2000 artean aurreko urteetan baino handiagoa izan da. • Pertsonako gutxi-tako errenta 1997 eta 2006 bitarte hazi egiten zen, baina aurreko urteetan azpitik. • Azierda unitateen txikitzea eman da 1989 eta 1999 artean, txerri-azierdaren jaitziera nabarmenarekin. Aurkezten dituzten zifrarik testimonialak dira. • Gaur egun lehenengo sektorearen 3 ustiategi daude jardura bakarreko pertsonalarekin. Adin maila altuko, jende berri gutxi-tako eta errentagarritasun gutxi-takoko ustiategi txikiak dira.	
5.5. Lehenengo sektorea. Bizitasuna eta errendimendu ekonomikoa.		• Abeltzain eta nekazal jardura ere bada bigarren jardura bezala eta kasu askotan norberaren kontsumora fokaturik. • Basolanda-keten jabe batzuk badaude. • Udalak lehenengo sektorea suspertzea interesgarria dela pentsatzen du. • Industria jardura da diru-sarrera iturri nagusia udal-errian. • Tamaina ertaineko industri establezimendu gehien dituen bigarren udal-erria.	
5.6. Bigarren sektorea. Sektorearen egitura		• Bigarren sektoreko langileen batez besteko kopurua 2005etik jaitziz doa, nahiz eta beti UT21 Nerbioi-Ibaizabaleko zifren gaitetik egon. • 2008 arte eraikuntza establezimenduen kopurua UT21 Nerbioi-Ibaizabaleko batez bestekoa baino handiagoa zen, baina 2009tik aurrera azpitik kokatzen da. • Industria sektoreak BEGari egiten dion ekarpena azkeneko hamarkadan jaitzi egiten da.	

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
5.7. Bigarren sektorea. Bizitasuna eta errendimendu ekonomikoa.		• Industria sektoreak BEGari egiten dion ekarpenean UT21 Nerbioi-Ibaizabalen pisu handiena duen hirugarren udalerrria da. • Udalerriko biztanleria okupatuaren portzentaia industria sektorean jaitsi egiten da, UT21 Nerbioi-Ibaizabaleko batez bestekoa baino baxuagoa eta Bizkaikoa baino altuagoa izanik. • Eraikuntza sektorearen pisua UT21 Nerbioi-Ibaizabaleko batez bestekoarena baino handiagoa da 2008an, aurreko urteetan txikiagoa zen bitartean.	✓ Emakumea lan munduan sartzeko politikak bereziki indartu. ✓ Bultzada handiagoa eman lehen sektoreari.
5.8. Zerbitzuen sektorea: Sektorearen egitura.		• Biztanleria okupatuaren portzentaia eraikuntzan hazi egiten da. • Establezimenduen %57,21 zerbitzu sektorerako jarduerak garatzen dituzte, UT21 Nerbioi-Ibaizabal eta Bizkiko portzentaian azpitik. • Txikizkako merkataritza dentsitatearen gorazko joera. • Zerbitzu sektoreak jarduera ekonomikoaren %33,3a suposatzen zuen 2008an, 2000 eta 2005 artean gehikuntza batekin baina 2008tik jaitsieran.	
5.9. Zerbitzuen sektorea. Bizitasuna eta errendimendu ekonomikoa.		• Zerbitzuetan okupatutako biztanleria haziz joan da, %67,32 2010ean. • Elexalden zerbitzu sektorea hobetzea garrantzitsua dela uste du Udalak. • Landa hotela (apartamentu aukerara zabaltzen ari dena) eta ostatu batek eratzen dute alojamendu turistikoaren azpiegitura. • Ez dago turismo informazio punturik. • Ostalaritza establezimenduen eta jatetxeen kopuru erlatiboa hazi egin zen 2007 eta 2010 artean baina urte honen gerostik jaitsi egiten da	
5.10. Turismo eta hostalaritza sektorea. Azpiegitura turistikoa.		• Potentzial turistikoa egon daiteke Zaratamo Sare Berdeko natur ibilbide sarean eta Bilbao Metropolitarraren bizikleta sarean sartuta egoteagatik. Baita ere babestutako hezegune bat egoteagatik Etxerreko Putzua bezala edo ondare arkitektonikoa izateagatik. • Udalak ez du begiesten udalerrian turismo sektorea sustatzeko aukera. • Biztanleria aktiboaren tasa % 48,43koa zen 2010ean, 2001ekoa baino handiagoa baina 2006koa baino txikiagoa eta UT21 Nerbioi-Ibaizabaleko batez bestekoaren azpitik 2010ean. • Okupazio tasa 2006an batez bestekoen gainetik zegoen.	
5.11. Turismo baliabide eta erakargarritasunak.		• Biztanleria okupatuaren parterik handiena zerbitzu sektoreari dagokio, UT21 Nerbioi-Ibaizabaleko batez bestekoa baino portzentaia altuagoan baina Bizkaikoa baino baxuagoan. • Okupazio mailan bigarren dagoen sektorea industrialak da; UT21 Nerbioi-Ibaizabalek duen portzentaia baino baxuagoa eta Bizkaia eta EAE-rena baino handiagoa, 2001etik jaitsieran. • Eraikuntza sektoreko okupazioa hirugarren postuan dator, batez bestekoen gainetik. • Nekazaritza eta arrantza sektoreetako okupazioa geroz eta baxuagoa da, hutsaren hurrengoa. • Biztanleria gaztearen okupazio tasa batez bestekoena baino baxuagoa zen 2006an.	
5.12. Biztanleria aktiboa.		• 2006an genero bretxa batez bestekoen baino handiagoa zen. • Langabezi tasa % 13,45koa zen 2011ko azken hiruilekoan. • Langabezi tasak goranzko joera jasan du azken bost urteetan.	

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
5.13. <i>Biztanleria okupatua</i>		• Zaratamoko Gizarte Segurantzarako afiliazio tasa, lanerako udalerrri moduan, jaitsiz joan da. • Gizonezkoen afiliazio tasa emakumezkoena baino askoz altuagoa da, UT21 Nerbioi Ibaizabal osoa baino proportzio handiagoan.	
5.14. <i>Langabezia</i>		• 2011 urtean mila biztanleko kontratu kopurua 543koa da, zifra altuena duen bigarren udalerrria.	
5.15. <i>Kontratazioa</i>		• 2010ean %15,2 kontratu mugagabe erregistratu zen, zifra altuena duen UT21 Nerbioi-Ibaizabaleko bigarren udalerrria izanik.	
5.16. <i>Laneko mugikortasuna, nork bere buruari eustea eta autosufizientzia</i>		• Lan autokontentzioaren tasa hazi egin zen 1996 eta 2001 artean. • Autosufizientzia tasa modu arinean jaitsi zen 1996 eta 2001 bitarte. • Ez dago eskualde mailan enplegu sorkuntza eta orientaziorako zerbitzurik. • Ez dira orientaziora, prestakuntzara eta enplegura zuzenduriko politikarik landu baina Udalak beharrezkotzat jotzen du hauek garatzea.	
5.17. <i>Enplegu eta prestakuntza politikak</i>			

LURRALDEARI LOTURIKO ALDERDIAK

6. LURRALDEA ETA ANTOLAMENDUA

Azpiheremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
6.1. Lurralde eremua		10,00 km²-ko hedapena, Bilbao Metropolitarraren Eremu Funtzionalaren barnean. - Eraldaketa dinamika nagusienak landatutako baso aloktonoek, etxebizitza zein industri eremuen garapenak eta komunikabideek eragin dituzte. - Bi zona desberdintzen dira: zona altua, landa izaerakoa (Elexalde) eta industria zona (Arkotxa). - Lurzoru Urbanizaezinak azaleraren %92 hartzen du, lurzoru honen %64 baso lurrak direlarik.	Udal eskumenekoak - Udal planeamenduaren berrikuspenarekin loturik ondorengo helburuak hausnartu: ✓ Udalerraren gune hondatuen berreskuratzea. ✓ Nekazaritzarako bokazioa duten lurzoruen babes jarduerak garatu. ✓ Eraikuntzan eta zaharberritze lanetan energi eraginkortasuneko irizpideak txertatu. ✓ Industria lurzoruen erabilerak aldatu, jarduerak birkokatze leku berriak jarri ingurumen inpaktua txikituz eta ardatz infraestrukturalak berriz diseinatu herri kalitatean efektu negatiboa ekiditeko. ✓ Zaharberritu gabe dauden arkitektura ondarearen elementuen zaharberritzea. Udalaz gaindiko eskumenekoak ✓ Nerbioiko parke lineala ekologi korridore gisa bultzatu.
6.2. Udal lurzoruaren egitura organikoa eta erabilerak		- Etxebizitzarako lurzoruaren pisu erlatiboa UT21 Nerbioi-Ibaizabaleko baxuenetarikoa da. - Lurzoru Urbanizaezinaren %18 nekazaritza eta abeltzaintzarako eta landazabala da baso eremu egonkorak menperatzen duen bitartean (%64). - Azaleraren %50a koniferoen basoak dira, %28a hostozabalen basoak eta %8a herriguneak.	
6.3. Hiri egitura eta ehundura		4 herrigune eta landagune 1 daude. - Sakabanatutako etxebizitzetako biztanleriaren garrantzia handi samarra da. - Landa eremuan eraiki berriak diren familia bakarreko etxebizitzak daude, zenbait kasutan kontzentrazio maila jakin bat aurkezten dutelarik.	
6.4. Hiriko eta hiri inguruetako berdeguneak		- Parke, lorategi eta hiriko gune berdeek hiri lurzoruaren azaleraren (46,81 m²/biztanle) %22,86 hartzen dute. Portzentai hau EAE, Bizkaia eta Udaltalde 21-arena baino handiagoa da. - Hiri parkeek eta gune berdeek ez dute euren artean konektaturiko sarrerik eratzen. - Hiri inguruko parkearen proiektua dago aurreikusita Etxerreko putzuaren inguruan. Proiektu hau eta espazio publikoen eta Ibaizabal ibaiaren arteko lotura epe laburrera gauzatzea lehenasunezkoa dela uste da.	
6.5. Hiripaisaia eta gune hondatuak		- Hainbat hondatutako eremu daude. - Burbustu, landa izaera eta ondare balio garrantzitsuak dituen auzoa, jendez husten ari da eta soroak abandonatzen ari dira.	
6.6. Ondare arkitektonikoa eta kulturala		- Gutioloren inguruan dauden abandonatutako hiru harrobiak leheneratze jarduerak behar dituzten hondatutako eremuak dira. - Erein daitezkeen landa lurzoren eskasia dago portzentai oso altua txalet eta familia bakarreko etxebizitzaz okupatuta dagoelako. Gelditzen dena babestu beharra dagoela uste da.	

Azpieroemua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
6.7. Lurralde eta sektore antolamendua		• Nezazaritza eta Basogintza Antolatzeko Lurralde Arloko Planak Ingurumen Hobekuntzarako 11,89 ha-ko azalera bat identifikatzen du. • Historia, arkitektura eta arkeologia ondarea zabala da. • Bilbao Metropolitarraren Eremu Funtzionalaren LZPak “barruranzko oreka” behar duen udalerrri gisa sailkatzen du Zaratamo. Metropoli hegoaldeko sahiesbidearen eta HAT-aren igarobideak kokatzen ditu udalerrian. • Ekonomi jardueretarako Lurzoru Publikoa eta Merkataritza ekipamenduak Sortzeko LAPak “lehentasunezko intereseko udalerrri” gisa sailkatzen du. • Etxebizitzan Sustapen Publikorako Lurzorua Antolatzeko LAPak landa izaerako udalerrri bezala sailkatzen du Zaratamo.	
6.8. Hiri antolamendua		• Nekazaritza eta Basogintza Antolatzeko LAPak, udalerrriaren %1,47a nekazaritza eta abeltzaintzarako balio estrategiko altuko lurzoru bezala sailkatzen du. • Ez dago etxegintzan energi eraginkortasuna sustatzen duten arau bidezko zein zerga bidezko udal erremintarik.	
6.9. Antolamenduan eta eraikuntzan iraunkortasun irizpideak sartzea		• Ez dago energi eraginkortasuneko ziurtagiririk duen etxebizitzarik 2010ean. • Eskolako fatxadaren birgaitzea ingurumen irizpideak txertatuz gauzatu da eta udaletxearen birgaitzean ere irizpide hauek txertatuz egingo da.	

7. BIOANIZTASUNA ETA PAISAIA

Azpi-eremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
7.1. Natura eta paisana balioak		- Batasunaren intereseko 5 habitat identifikatu dira, 2 lehentasunezko batasunaren interesekoak izanik. Guztira 126,71 ha betetzen dituzte (udal azaleraren %12,5a). - Zaratamo barne dagoen 5 ikus arrotatik bakar bat ere ez dago katalogatua izateko proposatuta. - Hezeguneen Lurraldearen Arloko Planak II Taldeko hezegune bat barne hartzen du, Etxerreko Putzua, eta beste bat III Taldekoa, Arkotxako Urtegia (edo Txarrotako Presa) balorazio ekologiko baxuarekin. - Baso igel-iberiarra, Schreiber muskerra eta ur ipurtatsarentzat Lehentasunezko Banaketa Eremuak daude. - Baso landaredi potentzialaren azalera garantzitsuak dauzka.	Udal eskumenekoak ✓ Natur ingurunearen potentzialki kutsatzaileak diren jardueren kontrol eta jarraipena, eta bereziki, ibaian eragina dutenena. ✓ Udalerriak dituen natur potentzialtasun eta balioen azterketa eta inbentariatzea.
7.2. Sistema naturalen eta paisaien kontserbazio egoera		- Nerbioi eta Ibaizabal ibaiak anfibioren, narrastien eta ur ipurtatsaren banaketa eremuak dira eta Bilboko metropolialdean konektore ekologiko funtzio garrantzitsu bat daukate. - Geologi intereseko 9 puntu identifikatu dira eta hauen artean Moirdineko Tolesturak nabarmentzen dira interes altukoak izanik. - Gutxi zatikatutako harizti eta baso misto atlantikoen guneak zein lehentasunezko Batasunaren Intereseko Habitatak egoten jarraitzen dute. - Flora aloktono inbaditzailearen inbasio maila ertaina du. - Udalerrian flora aloktono inbaditzailearen 24 espezie desberdin identifikatu dira. - Fauna inbaditzaile aloktonoaren balizko presentzia. - Arkotxako Urtegiak (edo Txarrotako Presak) balorazio ekologiko baxua aurkezten du.	✓ Arautegi eta legeen bidez babestuta dauden habitat eta espezieen kontserbazioa eta berreskuratzea (Udaltalde 21-etik). ✓ Landare inbaditzaileak suntsitzeko neurriak ezarri (UT21 bidez). ✓ Ingurumenaren kontserbaziorako eta hezkuntzarako jarduerak ugaritu herritarren inplikazio eta elkarlaguntza bilatuz eta bereziki eskola elkartearena.
7.3. Jardueren eragina eta arriskuak nekazaritzan zein natur ingurunean		- Etxerreko Putzuaren ingurunea kutsatuta dago. Bere deskontaminazioa gauzatu behar da eta Basaurirekin batera koordinatuz exekutatu beharreko epe laburrerako lehentasunezko jarduera bat da. - Nerbioi-Ibaizabaleko Unitate Hidrologikoari atxikitako ur masak egoera ekologiko eskasa eta ez oso aktiboa aurkezten dute. - Bi ibaiek kalitate txarra eta eskasa aurkezten dute adierazlearen arabera 2011n. - Plan Hidrologikoak birlandarete neurriak proposatzen ditu Nerbioiko 3,15 km-tako bidegune batean (km horietako bat Zaratamon). - Ez dago udalerrian biodibertsitateari ez eta ondareari buruzko inbentario edo azterlanik. - Haran hondoan dagoen garapen urbanistikoa eta udalerria zeharkatzen duen azpiegituren	Udalaz gaindiko eskumenekoak ✓ Natur balioen babeserako tresnak aplikatzea.

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
7.4. Babestutako naturguneak		• ardatza faunaren iragazkortasunerako oztopo garrantzitsuak dira • Bidetako azpiegitura desberdinak direla eta zarata inpaktua. • Nerbioi ibai espazioaren gain presio altua (isurketak). • Egurretarako baso sail landatuen ustiapen intentsiboaren ondoriozko eragina. • Jardunik gabeko harrobien leheneratze ez osoa. Hauek endakatutako eremuak sortzen dituzte. • HAPOak Babes Bereziko Lurzoru kategoria definitzen du bertako baso espezieek (haritzia, baso mistoak, etab) okupatzen dituzten eremuetarako, gailurretarako eta mantendu beharreko eremuetarako (Arkotxako Urtegia, Etxerreko putzua).	
7.5. Natur ingurunearen antolamendua eta kudeaketa		• HAPOak San Vicenteko eremua, bere balio estrategiko altua dela eta, babestu egiten du eta Ingurumena Hobetzeko Eremuak definitzen ditu. • 205,56 baso hektarea erabilera publikoko herri basoak dira eta 3,60 ha, berriz, ondare mendiak. • Udalaz gaindiko babes irudi juridikorik duen natur intereseko azalerarik ez dago. • Ingurune naturala arautzeko ez antolatzeke udalaz gaindiko irudirik ez dago. • HAPOak arloan indarrean dagoen legediak xedatzen dituen betebeharrak egokitutako babes kategoriak bereizten ditu. • Titulartasun Publikoko Mendien Kudeaketa Planik ez dauka. • Ingurumen hezkuntzako eta kontserbazioko jarduerak ez dira garatzen. Mota honetako jarduerak antolatzeak interes handia daukala uste du Udalak. • Udalak Ibaizabal ibaia udalerrian integratzea lehentasunezkoa dela uste du.	

8. MUGIKORTASUNA

Azpihermua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
8.1. Ohiko mugikortasun beharren ezaugarriak		- Lanean diharduen biztanleriaren hiru laurdenak baino gehiagok udalerritik kanpo egiten du lan. - Udalerrian bizi den eta bertan lan egiten duen biztanleria okupatuaren portzentaiak puntu portzental bateko beherakada jasan zuen 1996 eta 2001 bitartean, eskualdeko batez bestekoa baino txikiagoa izanik. - Ibilgailu pribatua da gehien erabiltzen dena eta oinezko, bizikletazko edo garraio publiko bidezko lekualdaketak, berriz, sendotu gabeko alternatibak dira.	Udal eskumenekoak ✓ Zaratamori dagozkion Mugikortasuneko Eskualdeko Planaren neurriak ezartzen jarraitu.
8.2. Mugikortasun kudeaketa eta antolaketa		- Aldendutako biztanleguneak daudenez eta merkataritza indize baxua dela eta Arrigorriaga eta Basaurira gertatzen dira lekualdatzeak. 2011n egindako Mugikortasun Iraunkorreko Eskualdeko Plana dago. Udalerrian publizitate gehiago emateko beharra ikusten da. - Irisgarritasunaren hobekuntza estrukturalak eta funtzionalak egiten dira hirigintza eskuhartzeak egiten diren neurrian.	✓ Udalaz gaindiko erakundeen eta garraio enpresen aurrean, hiriarteko garraio publikoaren eskaintzaren hobekuntza bultzatzen jarraitu eta kudeatu biztanleria erabiltzailearen eta potentzialki erabiltzailearen beharren arabera (mugikortasun plana).
8.3. Lurraldeko loturak eta irisgarritasuna		- Ikastola mugikortasun sortzailea den foku garrantzitsua dela uste da. - Ez dago eskolameentzako diseinaturiko oinezkoen ibilbide segururik. Elexaldeko plaza ikastolarekin lotuko lukeen ibilbidea egitea lehenetsuneko delako uste du Udalak. - Udaletxeak ez du motorrik gabeko mugikortasuna sustatzeko berariazko ekimenik garatu.	✓ Irisgarritasuna handitu udalerrian eta bere ekipamenduetan.
8.4. Garraio publikoa		- Desnibelak dituzten zonaldeak badaude baina ez da esku hartu. - Inguru funtzionalarekiko lotura egokia bide sare nagusia medio. - Hiriarteko autobus bidezko lotura: 2007an 11 udalerrirekin du lotura, UT21 Nerbioi-Ibaizabaleko batez bestekoak baino 5 gutxiago.	✓ Udalerria konektatu oinezkoen bideen bidez eta gune ezberdinetan hiri bilbearen jarraipena lortu.
8.5. Oinezkoen eta bizikleten sareen ezaugarriak		- Auzo bide saretik errepide nagusietara iristeko aukerak onak dira. - Arkotxak lotura falta handia dauka bide sare nagusiarekin, hau konpontzen saiatzen ari dira. - Garraio publikoaren zerbitzua bizilagunen eta industrialdeetako langileen eskaera asetzeko nahikoa ez da. - Ez dago tren geltokirik ez eta geralekurik ere. - Trenbideak hesi bat sortzen du errepidea eta Arkotxaren artean baina gaineko pasabide batekin gainditu daiteke. Zuazoko geralekuko sarbidea Galdakaoko aldetik bakarrik da posible. Galdakaoranzko norabidean dagoen geltokiak konponbide zaila du ez baitago markesinarik ez eta jartzeko lekurik.	✓ Udalerraren erdigunetik eskolara bitarte espaloiak jarri (2012ko HAPOaren lehen onespenean jasota).
8.6. Bide sarea		Udalak Arkotxa dohako lantzaderaren ibilbidean sartzeko eskatu dio Foru Aldundiari. Lantzaderak Galdakaoko biztanleak Arizeko metro geltokira hurbiltzen ditu Basaurin.	✓ Foru Aldundiko bide sarearen bidez udalerrira sartzeko (Arkotxa) dauden arazoak konpondu. ✓ Ibilgailuen eta oinezkoen

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
8.7. Landa bide sarea		• Ez dago Irisgarritasun Planik. Ibilgailuen eta oinezkoen irisgarritasunaren hobekuntza udal planeamenduaren berriluspenean lantzen dira. • Espaloiaren hedadura eta irisgarritasuna ez da nahikoa eta beharrezkotzat jotzen da espaloiaren arteko loturak hobetzea. • Elexalden errepideak jarraitutasun egoki bat oztopatzen du Udaletxearen eta Kultur Etxearen inguruko ekipamendu eta espazio libreen artean.	irisgarritasuna hobetu. ✓ Arriskugarritasuna sortzen duten trenbide zatietan segurtasun neurriak ezartzea eskatzen jarraitu Euskotreni.
8.8. Aparkalekua		• Gune gehiengoen lotura aurreikusita dago pabimentatutako oinezko bideen bitartez. • 3 gune handien lotura exekutatzeko lehenasunez jotzen da eta era berean Nerbioiko eskualdeko bidegorriarekin lotzea. • 2011ko HAPOk Burbustu Elexalderekin lotzen duen bidea aisialdirako berreskuratzea aurreikusten du.	✓ Herritarrak mugikortasun iraunkorrean eta bide hezkuntzan sentikortu.
8.9. Motorizazioa eta ibilgailuen atala		• Ez dago bidegorririk. • Bide sarea ona da. • BI-625 errepideak zirkulazio dentsitate altua dauka Basauri-Moiordin bidegunean, %11,55a ibilgailu astunena delarik.	Udalaz gaindiko eskumenekoak ✓ Nerbioiko Parke Linealaren proiektua gauzatu.
8.10. Istripuak		• BI-3720 errepidearen zirkulazio bolumena Arkotxa-Galdakao bidegunean ere handia da. • Trafiko astuna altua da Elexaldeko zonaldean eta arazo larriak sortzen ditu Arkotxatik Galdakao eta Basaurirako (trenaren gaineko pasabidea) irteeratan. • Gertaeraren bat dagoen egunetan errepideak asetzen dira eta aparkamendu arazoak egoten dira.	✓ Herri arteko garraio publikoaren eskaintza hobetu erabiltzaileen beharrei erantzuteko.
8.11. Salgaiak		• Landa bideak inbentariaturik daude. Mantentzerik ez da egiten eta ez daude seinaleztaturik. Ez dira erabiltzen.	✓ Foru Aldundiaren eskuduntzakoak diren errepideek sortzen duten arriskua txikitzeko neurriak hartu.

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
8.12. Bide hezkuntza		• Ez da kontabilizatu aparkaleku-plaza erabilgarrien kopurua. • Eguneroko bizitzan aparkaleku arazorik ez dagoela uste da. • Motorizazio indize altua (1,77 ibilgailu pertsona bakoitzeko), eskualdeko batez bestekoa bikoiztuz. Honen arrazoietakoa bat udalerrian ibilgailuak alokatzeko enpresa bat dagoela izan daiteke. • Beste garraiobide batzuen aurrean turismoa da nagusi (%63). • Trafiko istripuak gorenera iritsi ziren 2006an (21,29 istripu mila biztanleko). 2010ean, berriz, datua 8,29 istripu mila biztanlekoa da, eskualdekoa baino handiagoa. Honen arrazoietakoa bat BI-625 errepidearen bidegune bateko istripuak egotzi izana izan daiteke. • Abiadura muga ia bidegune guztietan gainditzen da. • Udalak Ertaintzari eman dio zigortzeko ahalmena trafikoko gaian. • Esku hartzea aurreikusita dagoen istripu tasa altuko bidegune edo puntuak daude, nahiz eta esku hartzearen eskumena zehaztuta ez egon (Arrigorriagatik Moiordinerako oinezkoen irteera, Lapatxako poligonorako sarbidea, Arkotxako trenbide-pasagunea...). • Udala eta Foru Aldundiaren artean goraguneen eta abiadura murrizten duten banden mapa bat egiten ari dira. • Aparkatzea debekatuta dagoen lekuetan ohiki aparkatzen da. • Errepide bat baino gehiagotan trafiko astuna egoten da. • Elexaldek, Moiordinera joateko bidean, jasaten duen kamioien igarotzearen desbideratzea behartzea lehenasunezko zat jotzen da. • Ez da bide heziketako kanpainarik egiten ez eta mugikortasuneko jardunbide egokien sustapenik ere. Beharrezkotzat jotzen da.	✓ Bide hezkuntzako kanpainak inplementatu.

BALIABIDE NATURALAK, HONDAKINAK ETA INGURUMEN KALITATEA

9. URA

Azpi-eremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
9.1. Ur horniketa		• Duela lau urte baino gehiago sartu zen Bilbao-Bizkaia Ur Partzuergoan. • Erabiltzen ez diren iturburuak daude. • Ez dago autohornitzeko aukerarik, edangarritasun bermearekin, egungo sistema nahikoa suertatzen ez den egoeretan. • Ez dago ur aprobetxamendu alternatiben sistemak ezartzeko aurreikuspenik.	Udal eskumenekoak ✓ Kontabilizatu gabeko kontsumoak eta sareko ur galerak kontrolatu eta mugatu. ✓ Sektorre desberdinek jaso eta kontsumitutako ur bolumenen erregistro sistematikoa burutu. ✓ Tokiko administrazioan uraren kontrol eta aurrezpenerako neurri planifikatuak ezarri. ✓ Saneamendua optimizatu egungo tratamendua hobetuz hondakin urak araztegi biden tratatuz eta konektatu gabeko etxebizitzak identifikatu. ✓ Herritarrak oro har eta udal instalazioen erabiltzaileak ura aurrez dezaten sentikortu. ✓ Ibai ibilguetan eragina duten potentzialki kutsatzaleak diren jardueren control eta jarraipena. ✓ Ur baliabidearen erabilera
9.2. Edateko ura banatzeko sarea		• Ezin izan da kontrastatu edateko uraren hornikuntza sareak udalerriko biztanleei ematen dien guztizko estaldura. • Euren iturburuetatik hornitzen diren etxebizitzak ez daude. • Kontrolatu gabeko ur bolumena handitu egin da 2011n %63,2ra, beraz II Ingurumen Esparru Programak planteatutako konpromisoarekin ez da betetzen.	
9.3. Eskaera eta kontsumoa		• Partzuergoak ura hornitzen duten azpiegiturak konpontzeko plan bat diseinatu du hornikuntza sareko galerak esanguratsuak direla uste baita. • Orain arte sareko uralitazko zatien %10a ordezkatu da. • Beteluritik hornitzen den kontsumoko uraren kalitatea ona da baina Burbustuko eremuan kalitatearen aldakortasun handia antzematen da uhertasunagatik.	
9.4. Saneamendua eta arazketa		• Batez besteko kontsumoa 237,53 l/b/e da. • Azken urteetan guztizko ur eskaeraren eboluzioa (altako hornikuntza) beheranzkoa izan da. • Etxe sektoreak sektoreen araberako kontsumoen %46a suposatzen du. Gaur egungo etxeko kontsumoa (120,3 l/b/e) Udalsarea 21 ek 2007rako planteatzen duen batez bestekoaren azpitik aurkitzen da (123,3 l/b/e).	
9.5. Uraren zikloaren Arandia eta kudeaketa		• Etxebizitza parkearen eta erabilera publikoko udal eraikin eta ekipamenduen gehiengoak kontagailuak dituzte. • Ez dira tokiko administrazioaren eraikin eta ekipamenduetan ura aurrezteko neurriak ezarri. • Saneamendu sare orokorra Partzuergotik kudeatzen da. Estaldura maila ona da (etxebizitzaren %98 sarera konektaturik dago).	

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
9.6. Sentsibilizazioa		• Etxebizitzen %10ak gutxi gorabehera putzu batera isurtzen dute edo udal sarera loturik daude. Honek zuzenean ibai-ibilgura isurtzen duen dekantazio hobi baterantz eramaten ditu hondakin urak. • Euri eta hondakin urak biltzeko sistema banandutako sistemaz pixkanaka ordezkatzuz joan da. • Ezin izan da kontrastatu Ekainak 23ko 1/2006 Uraren Legeak aurreikusitako saneamendu arautegia betetzen denik.	optimizatu euri ura edo beste jatorri batzuetako ura (berrerabilpena...) edateko ez beste erabilpenetarako erabiliz.
9.7. Uraren kalitatea		• Kontsortzioan sartu denez geroztik "Bilbao Bizkaia Ur Kontsortzioaren eremuan hornikuntza eta saneamendu zerbitzuak erabitzaileri emateko tasak arautzen dituen Ordenantza fiskala" dago indarrean. • Ez dago ura aurrezteko sustapen mekanismorik ezarrita. • Komunikazio eta sentikortze jarduerak Jasangarritasunaren Eskualdeko Bulegoaren eskutik egiten dira. • Udalak ez du uraren aurrezpenerako herritarrei zuzenduriko inolako kanpainarik burutu. • Udalerrian ez dago laginketa estaziorik. • Nerbioi eta Ibaizabal ibaiek, Zaratomoko zeharbidean, kalitate txarra eta eskasa aurkezten dute.	✓ Eraikuntza berrietan eta birgaitzean uraren berrerabilpena edo aprobetxamendua bultzatu. ✓ Ura aurrezteko pizgarrietarako mekanismoak ezarri. Udalaz gaindiko eskumenekoak ✓ Hornikuntzako uraren kalitate kontrola optimizatu.

10. HONDAKINAK

Azpi-eremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
10.1. Hiri hondakinak sortzea¹		- Hiri hondakin solidoen sorkuntza %7,21 handitu da 2005–2009 aldian, UT21 Nerbioi-Ibaizabaleko batez bestekoa baino gutxiago. 2009an hondakinen sorkuntza biztanle/eguneko UT21 Nerbioi-Ibaizabalekoa baino handiagoa da. 2011n etxe honakinen 1,33 Kg./bizt./eguneko batez bestekoa sortzen da. Ez da EAEko helburua betetzen.	✓ Jarraitu udal eta eskualde mailan hondakinen gaikako bilketa indartuz eta zabalduz, datu bananduak eskuratzerara indarrak bideratuz.
10.2. Gaikako bilketa		2008an, etxeko hondakinen zatikien arabera biztanleko eta eguneko sorkuntzan bigarren zifra altuena duen udalerrria da. - Ez dago eskura jasotako eta jardueretako bereizitako bolumenen daturik.	✓ Banakako edo taldeko konpostajearen ezarpena bultzatu, batez ere etxeetako, eta baita ekoizle txikiena (ostalaritza...), etab.
10.3. Hiri hondakinen kudeaketa		2005–2011 artean gaikako bilketaren portzentaia igoera txiki bat gertatzen da, %10,27an kokatuz. 2006tik batez bestekoaren azpitik dago gaikako bilketan. 2011ean gehien jaso zen zatikia paper-kartoiarena da.	✓ Hondakinen azken tratamenduari buruzko informazioa jaso.
10.4. Hiri hondakinen tratamendua		2011n 0,39 kg/bizt./eguneko landare jatorriko olio kopurua biltzen da, eskualdeko zifra baino baxuagoa, azken hau 0,6 kg/bizt./eguneko izanik. - Ez da ezarri zatiki organikoaren gaikako bilketarik. - Udalak edukiontzi zuzkidura handiagoa du 2009an papera, beira, ontziak eta pilei dagokienean, eskualdekoaren batez bestekoaren gainetik.	✓ Biztanleriaren sektore desberdinen, eta baita ekonomi sektoreen, sentikortzearekin jarraitu.
10.5. Hiri hondakinei buruzko ordenantzak eta zergak		- Ez dago hiri hondakinekin bateratu daitezkeen industria hondakinentzako berariazko bilketarik, hiri hondakinekin batera kudeatzen direlarik, baina Udalak hirugarren sektoreko jarduerak sorrarazten dituztenak kudeatzen ditu (hostalaritza eta zerbitzuak). - Nerbioi-Ibaizabaleko Jasangarritasunaren Eskualdeko bulegoak erabilitako arropa eta zapaten, eta beste hondakin batzuen, bilketa zerbitzua martxan jarri du gaur egungo edukiontzien zerbitzua ordezkatu eta hobetzen duena.	✓ Udal zerbitzu eta eraikinetan sortzen diren hondakinen gutxitzerako, bereizketarako eta kudeaketarako neurriak ezarri. ✓ Erosketa Berdea bultzatu Udaltalde mailan.
10.6. Sentsibilizazioa		- Gaur egun erabiltzen den Garbigunea Basaurikoa da. - Hiri-hondakinen zatiki ez birziklagarria Zabalgarbiko erraustegira eramaten da. - Kontrolatu gabeko isuriak badaude, Udala arduratzen da garbiketaz.	✓ Isurketa inkontrolatuen jarraipen eta kontrola.

¹ Hiri Hondakinak (HH)= Etxeko Hondakinak (EH) + Erakundeek, Merkataritzak eta Industriak sortutako hondakin asimilagarriak (EMIAH) 1999/21/CE zuzentarauarekin bat dator azalpena.

Azpieroemua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
10.7. Industria hondakinak		• Ez dago hondakinen kudeaketa arautzen duen ordenantzarik baino Udalak tasa bat kobratzen du zerbitzu publikoa emateagatik (etxez etxeko zaborrak). • Bilketa tasa ez da nahikoa zerbitzuaren kostuak estaltzeko. • Tasa fiskalak jatorriaren arabera desberdintzen dira, baina ez dute hondakinen sorkuntzaren murrizketa ez eta jatorrian banantzea bultzatzen duten pizgarririk sortzen.	✓ Ekonomi jardueren lege egokitzapenerako bultzada (Ekoeraginkortasun Programaren bidez).
10.8. Nekazaritza hondakinak		• Sentikortze, komunikazio eta partaidetza jarduerak soilik Eskualdeko Iraunkortasun Bulegotik burutzen dira. • 2007an igoera nabarmena gertatu da hondakin arriskutsuen balioztatzea. Datua (%35,7) UT21 eko batez bestekoaren azpitik mantentzen da.	
10.9. Eraikuntzako hondakinak		• Enpresen %15,07ak bakarrik daukate izena emanda hondakin arriskutsuen ekoizle moduan. • Ez dago nekazaritza eta abeltzaintzako hondakinen sorkuntzari buruzko daturik. • Ez dago eskura eraikuntza jarduerak sortzen dituen hondakinen sorkuntzari buruzko daturik.	
10.10. Bide garbiketa		• Ohiko bide garbiketa ekorketaz egiten da eta baita putz egilea den makina bidez. Kexaren bat jasotzen da zaratarengatik. • Ez dago udalak sortzen dituen hondakinen sorkuntzari buruzko daturik eskura.	
10.11. Udal zerbitzuen hondakinak			

11. ENERGIA

Azpi-eremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
11.1. Egitura energetikoa		- Energi iturrien araberako kontsumo egitura EAeko beste udalerrri askoren antzerakoa: energia ez berriztagarri eta kanpotik ekarritakoekiko menpekotasun handia. - Gaur egun energia berriztagarrien iturrien presentzia oso mugatua da.	Udal eskumenekoak ✓ Energi hornikuntza arloko azpiegituren egoera konpontzeko gestioak egin eta ondoriozko jarduerak burutu. ✓ Udalerrian energia berriztagarrien sorkuntza eta erabilera sustatu. ✓ Udal administrazioan tokiko energia iturri garbi eta berriztagarrien ekoizpen eta erabileran aurrera egin. ✓ Udal instalazio eta ekipamenduetan energi kontsumoen kontrol eta jarraipena sistematizatu eta kontsumoak arrazionalizatu. ✓ Argiteri publikoaren energia kontsumoaren eraginkortasunean lanean jarraitu. ✓ Kanpo argiteri publiko nahiz pribatuaren instalazio baldintzak araupetu energiaren erabilera eraginkorra ermatzeko eta sortzen duen distira murrizteko. ✓ Herritarren sektore desberdinak sentikortu energiaren aurrezpen eta erabilerearen garrantziaren inguruan.
11.2. Energia berriztagarrien ekoizpena		- Sare elektrikoak udalerrri osoa estaltzen du ia guztiz. - Hornidura elektrikoaren etenaldiak ohiki gertatzen dira. - Gas naturalaren sareak Arkotxako auzoa eta Miordineko industria eta etxebizitzak hornitzen ditu. Gainontzeko etxebizitza eta udal eraikinak propano gasa erabiltzen dute.	
11.3. Tokiko administrazioaren energiaren kontsumoa eta kudeaketa		- Guztizko kontsumo energetikoa %30a txikiagotu da gutxi gorabehera 2006–2009 aldian. - Elektrizitatearen etxeetako kontsumoa 2009an (0,18 tep/biztanle) Udalsarea 21eko udalerrien urte horretako batez bestekoa baino baxuagoa da (0,22 tep/biz). - Sektorekako kontsumoan industria sektorea da pisu handiena duena (%86).	
11.4. Herriko argien kontsumoa		- Gas naturalaren kontsumoa energia elektrikoarena baino handiagoa da. - Sortutako energia berriztagarrien daturik ez dago. - Ez da identifikatzen udalerrian energia berriztagarrien bidez hornitzeko sistemarik.	
11.5. Udal ibilgailuen kontsumoa		- Ez da udal eraikin eta ekipamenduen kontsumoen erregistro sistematikorik egiten eta ez dira tokiko administrazioan aurrezpena eta energi eraginkortasuna lortzera bideratutako jardunbide egokietan eragina duten neurriak txertatu. - Energia kudeatzearekin erlazioatutako ekintza multzoaren planifikazio global eta zentralizatzaile ez dago tokiko administrazioan.	
11.6. Energia kudeatzeko araudia		- Ez dago kanpo argiztapeneko ordenantzarik. - Argiztapen publikoko puntuak ia %10ean handitu dira 2006–2009 aldian, UT21 Nerbioi-Ibaizabalen batez bestekoaren azpitik dagoen balioa izanik. - Argiteri publikoaren gaineko auditoretza bat burutu da 2012an, Ekintza Plan bat egiteko oinarritzeko dena.	

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
11.7. Sentsibilizazioa		• Udal ibilgailuen erregai kontsumoa erregistratzen da kostuaren gaiarengatik. • Kontsumoen arrazionalizazioa eta ibilgailuen erosketa berdea ez du sakon landu udal administrazioak. • Udal langileek ez dute gidatze eraginkorrari buruzko ikastarorik jaso. Langilegoaren parte bat bere kabuz joan da kurtso hauetara. • Ez dago tresna instrumentalik (ekonomikoak, arautzaileak, fiskalak edo kudeaketakoak) energia udal mailan aurrezteko, energia eraginkorki erabiltzeko ez eta energia berriztagarriak ekoizteko. • Sentikortze, komunikazio eta partaidetza jarduerak nagusiki Jasangarritasunaren Eskualde Bulegoaren eskutik burutu dira.	✓ Udaletxeko teknikari eta politikariak energiaren kontsumoaren eraginkortasunaren inguruan jardunbide egokiak aplikatu dituzten sentikortu. Udalaz gaindiko eskumenekoak ✓ Sektore publiko zein pribatuari zuzendutako energia arloko laguntza eta dirulaguntzak ematen jarraitu.

12. INGURUMEN KALITATEA. Atmosfera, Akustika eta Lurzoruak

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
12.1. Atmosferara egindako isuriak		- Tokiko aire kalitatean eragina duten emisio kutsatzaileen energi iturri nagusiak trafiko eta salgaien garraioa, industria jardura eta etxebizitza zein zerbitzuak dira. - Airearen kutsadura sortzen duen eragile nagusia ibilgailuen trafikoa dela susmatzen da. - Gertuen dauden "Aire Kalitatearen Kontrol eta Zaintzarako Sarearen" estazioak Arrigorriagan daude eta airearen kalitatea ona dela jasotzen dute.	Udal eskumeneoak ✓ Ekonomia jarduerak Aire eta zarata kutsadura fokuarik eta maila ezagutu, kontrolatu eta haren jarraipena egin. ✓ Zaratak, usain txarrek eta aire kutsadurak sortutako eragozpenak txikitzeko neurri prebentibo edo aringarriak ezarri.
12.2. Airearen kalitatea		- Atmosfera potentzialki kutsa dezaketen enpresen benetazko egoera ez da ezagutzen. 2012an hasiera eman zaio industri jatorria duten Isurpen Fokuen Inbentarioari eskualdeko udalerrietan. - Zaratamo Nerbioi Beherako Aire Kalitatearen Jardura Planaren barnean dago sartuta kutsatzaileen gehieneko kontzentrazio onargarria gaitzen den eremuetarako baina, ez-betetzek ez direnez identifikatu, udalerrian ez da inolako neuririk hartu.	
12.3. Kalitate akustikoa		- Zarata iturri nagusiak ibilgailuen trafikoa, trenarena eta industria zarata dira. - Zaratarekin erlazionaturiko ikerketa bat egin da eta dagokion zonifikazio akustikoa ere bai. - Zarata Maparen gauzatzea gertu dago. Ez da elaboratu Jardura Planik.	
12.4. Kalitate akustikoaren kudeaketa		- Ez da jarduerarik martxan jarri zarata isurpenak kontrolatzeari eta inpaktu akustikoari zuzenduta. - Lurzoru potentzialki kutsatuen 28,17 ha daude industrialdeetan. Gainera Eusko Jaurlaritzak San Segismundoko pistan betegarriak ari da ikertzen.	
12.5. Lurzoruaren kalitatea		- Lurzoru potentzialki kutsatuen gehikuntza artean 2004-2008. - Ez dago ongarrien erabilera edo landa eremuari loturiko beste jardura batzuen ondorioz kutsatutako akuiferorik.	
12.6. Lurzoruaren kalitatearen kudeaketa		- Jardura lizentzien tramitazioan Udaletxeak lurzoru potentzialki kutsatuen inguruko kontsulta eskatzen du. - Jardura planik ez da garatu potentzialki kutsatutako kokalekuetan. - Udaleko teknikariek ez dute aire, zarata edo lurzoruaren kalitateari buruzko prestakuntza ikastaroetan parte hartu.	
12.7. Komunikazioa, prestakuntza eta sentsibilizazioa		Ez da lurzoruaren kutsaduraren prebentzio, lurzoru kutsatuen berreskurapen, aire kalitate zein kalitate akustikoarekin zerikusia duten komunikazio kanpainarik egiten.	

13. ARRISKUAREN ETA JARDUERA EKONOMIKOAREN KUDEAKETA

Azpi-eremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
13.1. Arrisku naturalak eta teknologikoak		• Arrisku natural nabarmenak uholdeena eta batez ere basokoa da. • Uholde Arriskuaren Atariko Ebaluaketak eta Uholde Arrisku Potentzial Esanguratsudun Areen zehaztapenak Nerbioi ibaia Zaratomotik pasatzen den gune batzuetan puntu beltzak identifikatu ditu.	Udal eskumenekoak ✓ Arriskua ekar dezaketen ekonomi jardueren ezagupen, kontrol eta jarraipena. ✓ Kanpoko Larrialdi Planaren inguruam eskumendun organoarekin koordinatu, neurriak hartu eta bizilagunak, eskolari arreta berezia jarritz, kontzientziatu ahal izateko. ✓ Udal larrialdi Plan baten eta Babes Zibila eta udal eraikinen Autobabeserako Planen diseinuari begira betebeharrak legala eta betebeharrezkotasuna aztertu. ✓ Udalerriko ekonomi jardueren ezagupen, kontrol eta jarraipena, jardueren lizentziaren izapidetzearen bidez. Udalaz gaindiko eskumenekoak ✓ Urpean gelditzeko arriskuaren modelizazioaren berrikuspena eta EAEn uholde alerta aurrean Erabakitzeari buruzko Laguntza Shistema ezartzea. ✓ Uholdeen aurrean prebentzio neurriak ezarri.
13.2. Arrisku naturala eta teknologiko kudeatzea		• Arrisku teknologikoren eragin potentzialaren pean dago errepidezko eta trenezko salgai arriskutsuen garraioa dela eta. • Arrisku kimikoaren pean UEE-ZUAZO enpresaren lehergailuen fabrikazioa dela eta. • Udalerriko Larrialdi Planik ez da existitzen. • Eusko Jaurlaritzako Larrialdiei Aurre Egiteko Zuzendaritzak berariazko Kanpoko Larrialdi Plana garatu zuen 2006an UEE-ZUAZO enpresarentzat.	
13.3. Jarduera ekonomikoaren ingurumen eraginaren arriskua²		• Udalak ez du arriskuak sor ditzaketen bere titularitatekoak diren zentruetarako Autobabeserako Planik idatzi. • Gaur egun ez dago IPPC Legeak eragina duen jarduerarik. • Ez dago irekiera nahiz jardueren lizentziari buruzko daturik. Foku Inbentarioa burutzearekin batera eguneratuko da (UT21).	
13.4. Jarduera ekonomikoaren kudeaketa		• Enpresen jarduerarengatik eratorritako ingurumen gertakari berezirik ez da identifikatu. • 2008an, establezimenduen %13,33ak ingurumen ziurtagiria zuen. • Udalak UT21 Nerbioi-Ibaizabalen eskutik, Nerbio-Ibaizabaleko gainontzeko udalerriekin batera martxan jarri diren iraunkortasuna bultzateko ekimenekin bat egin du.	

² Ingurumen eraginaren balorazioa ingurumen kalitatearen, hondakinen eta uraren eremuetan egiten da.

14. UDAL ADMINISTRAZIOAREN EROSKETA PUBLIKOA ETA INGURUMEN KUDEAKETA

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
14.1. Erosketa eta kontratazio publiko berdea (EKPBB)³		- Eskualdeko Jasangarritasun Bulegotik hasi da bultzatzen jardura eremu hau Udaltalde mailan. Aurrekontu bat dago zehazturik helburu honekin. - Ez dago prozedura estandarizaturik ez eta Erosketa eta Kontratazio Publiko Berdearen jardunbiderik.	Udal eskumenekoak ✓ Erosketa publiko berdea burutzeko konpromiso politikoa eta prozedura estandarizatuak ezarri. ✓ Udal personal politiko zein teknikoa, eta bereziki, erosketak egiteaz arduratzen den langilegoa eta kontratazio organoak prestatu eta sentikortu.
14.2. Heziketa, sentsibilizazioa eta komunikazioa erosketa eta kontratazio publiko berdearen arloan		- Erosketa publiko berdearen arloarekin lotutako sentikortze, komunikazio eta partaidetza jarduerak Eskualdeko Jasangarritasun Bulegoaren eskutik garatu dira. - Ezin izan da egiaztatu Erosketa Publiko Berdearen inguruko prestakuntza jaso duenik kontratazio eta erosketen langilegoak. - Ez da udal administrazioan ingurumen irizpideak txertatzeko plan, estrategia edo programarik definitu.	
14.3. Udal administrazioaren ingurumen kudeaketa		UT21 Nerbioi-Ibaizabal mailan ingurumenari buruzko prestakuntza ikastaro bat burutu da.	
14.4. Heziketa, sentsibilizazioa eta komunikazioa ingurumenaren arloan			

³ Ondasun eta zerbitzuen erosketa da, ez bakarrik kontratatu beharreko produktu, zerbitzu eta obren irizpide ekonomiko edo teknikoak kontutan harzen dituen, baizik eta baita hauen ingurumen portaera ere, beren bizi zikloan erabilera berdineko beste produktuen aldean ingurumen eragin murriztua duten ondasun eta zerbitzuak erosten direlarik.

15. KLIMA GLOBALA ETA INPAKTU GLOBALA

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
15.1. Klima aldaketari egiten zaion ekarpena		• Ez da Berotegi Efektuko Gasen emisioen inbentariarik kalkulatu • Ez da BEGen emisioen murrizketarako inolako estrategiarik diseinatu, ezta klima aldaketaren aurkako planifikazio eta kudeaketarako berariazko tresnarik ere. • Zaratamon titularitate publikoko baso sailak daude, horrek esan nahi duelarik karbono finkapenerako potentzialitate handia duela. • Gai honekin zerikusia duten sentikortze, komunikazio eta partaidetza jarduerak Eskualdeko Jasangarrtasun Bulegoaren bidez garatu dira nagusiki. • Fenomeno honen eragin potentzialen inguruan herritarrek duten iritzi edo inplikazio maila ez da ezagutzen.	Udal eskumenekoak ✓ Udalerri osorako berotegi efektuko gasen inbentarioa kalkulatu eta murrizketa helburuak ezarri. ✓ Klima aldaketaren aurkako planifikazio eta kudeaketarako berariazko tresnen diseinu eta exekuzioa sustatu. Udal jabetzako lursailetan baso autoktonoen ordezkatzeko pixkanakakoa egin eta jabetza pribatuko lursailetan sustatu. ✓ Klima aldaketa gaien herritarren sentikortze eta ardurakidetasunerako ekintzak garatu.
15.2. Klima aldaketaren aurkako borroka planifikatzeko berariazko tresnak			
15.3. Hustubideen kudeaketari eta isurpen konpentsazioei lotutako berariazko ekimenak			
15.4. Klima aldaketari egokitzea			
15.5. Sentsibilizazioa eta parte-hartzea			

SENTSIBILIZAZIOA, HERRITARREN PARTAIDETZA ETA BARNEKO KOORDINAZIOA

16. KOMUNIKAZIOA, SENTSIBILIZAZIOA ETA HERRITARREN PARTE-HARTZEA

Azpieremua	Egoera	Ondorio nagusiak	Hobekuntza helburuak
16.1. Komunikazioa		- Egungo garaietara egokitutako komunikazio kanalak daude. - Iraunkortasun arloko udal komunikazioa Eskualdeko Jasangarritasun Bulegoarekin osatzen da.	Udal eskumenekoak ✓ Ohiko komunikazio kanalak eguneratuta eta behar berrietara (teknologia berriak...) egokituta mantendu. ✓ Herritarren iraunkortasunarekiko sentikortasuna bultzatu eta indartu. ✓ Herritarren partaidetza sustatu eta lagunduko duten kanal eta erremintak sortu eta mantendu partaidetza kulturala finkatzeko. ✓ Elkarten sarea bultzatu. ✓ Udalerri mailan jarduera desberdinei ekiteko auzolanen bultzada sustatu.
16.2. Sentsibilizazioa		- Berritutako udal web orriak udaletxearekin izapideak online egitea ahalbidetuko du. - Ingurumen arloko galderen erantzunak momentuan ematen dira eta bestela dagokion teknikari bideratzen zaizkio.	
16.3. Parte-hartze kultura		- Eskualdeko bulegotik antolatzen diren sentikortzeko ekimen eta kanpainei jendeak eman ohi dien erantzuna oso aldakorra da. - Eskolan ez da Eskolako Agenda 21 ekimena garatzen.	
16.4. Parte-hartzeko tresnak eta bideak		- Orokorrean herritarrak ez dira agertzen parte hartzeko eta laguntzeko prest. Ez dago herritarren partaidetzarako mekanismo edo organo egonkorrik. 8 elkarte daude eta hauetatik 4 kultur arlokoak, 3 kirol arlokoak eta 1 soziala dira.	
16.5. Elkarten sarea		Elkarten sarea esanguratsua dela uste da nahiz eta elkarten kopurua murriztu den azken urteetan.	

